

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter štane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljanja:

vse leto 15 K
 3/4 10
 1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradščanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvezke“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v Goriški Tiskarni. A. Gabršček Na naročila brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-Vrstač čez tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za oblike in vsobino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoč govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nanski ul., Ter. Leban na tekalšču Jes. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v poji kopalščni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabičič) tiska in zal.

„Preporod Goriške“.

„Politiški otročaji“ pišejo po katoliškem mladeniškem listu „Mladost“ o preporodu Goriške.

Razkol v klerikalni stranki jim je prepord Goriške.

Fantje so korajzni ter se nič ne bojijo nikogar, tudi dr. Gregorčiča ne. Pravijo, da so na Goriškem ljudje, ki so proti krščansko-socialnemu gibanju. To so ljudje, ki živijo v spcminih na manj burne davne čase. To so godrnjači, na katere se krščanski demokratje ne bodo ozirali, ker vedo, da krščansko socialno gibanje odobrujejo vsi odločilni cerkveni in posvetni katoliški krogi. — Torej odločilni cerkveni in posvetni katoliški krogi odobrujejo krščansko-socialno gibanje. Gregorčič pa se je postavil z vso svojo močjo po robu „krščanskim“ demokratom, „novostrujarjem“, katere imenuje „politiške otročaje“, ker so se uprli njegovemu absolutističnemu ravnanju, ker so obsodili smer njegove politike.

Povdarjamo, da pravijo „novostrujarji“, da so odločilni cerkveni krogi na njihovi strani. To se pravi: nadškof in knez je na strani „novostrujarjev“, na strani „krščansko-socialne zveze“. To se pravi pa tudi: nadškof in knez je proti dr. Gregorčiču. Saj je dr. Gregorčič že milo potožil v „Gorici“, da hodijo „novostrujarji“ v nadškofijsko palačo tožiti Gregorčiča ter da jih tam poslušajo. Dr. Gregorčič je pisal tako, ker je hotel očitati nadškofu, da ne dela prav, ker poslušaja „politiške otročaje“ — njega, samo njega mora poslušati in občudovati kot velikega mojstra v politiki. In celo škofove besede, s katerimi ga je obsodil, je zavil po svoje.

Kaj vidimo torej? Na eni strani Gregorčiča in vedno ožje število njegovih vernih, na drugi strani „krščansko-socialno zvezo“, nad katero drži svojo roko sam nadškof, mlajšo duhovščino in vse tiste mlade dohtarje posvetnega in duhovskega stanu, ki delujejo v klerikalni stranki.

Gregorčič vabi k slogi in k skupnemu delu, namreč tako, da morajo priznati njega za nezmotljivega političnega poglavarja, da mu pustijo svobodno roko ter ga ubogajo v vsem, kar ukaže. „Novostrujarji“ pa pravijo, da tega ne storijo nikdar. Kakor je Gregorčič sam povedal v „Gorici“, mu pravijo celo „stara šara“ ter ga potiskajo v kot pozabljenosti med zavrženo robo. Gregorčič pravi, da upor proti njemu pomeni nezdrave odnose, da to ne more trajati dalje, ako noče stranka, da zgubi vso svojo moč in ugled ter da bo v zasmeh vsem, ki pojdejo mimo nje. „Novostrujarji“ v krščansko-socialnem plašču pa trde, da razkol pomeni „preporod Goriške“. Torej če se vrže zaslužnega in požrtvovalnega Gregorčiča v stran med staro šaro, je to „preporod Goriške.“ Ne udajo se za nobeno ceno, ampak naprej hočejo hoditi po svoji proti Gregorčiču naperjeni poti, pa če Gregorčič še toliko govori o anarhiji, o nevarnosti, ki preti stranki itd. Ga ne poslušajo; to so besede „stare šare“, katere ignorirajo. Daleč je prišel „ljubljenec naroda.“

Interesantno je v „Mladosti“ zatrdilo, da najkrepkejša opera in najbolj uneta glasnica krščansko-socialnega gibanja je v telovadnih odsekih organizirana mladina. Torej „čuki“! Na Goriškem sicer še ni dosti „čukov“ pa jih tudi nikdar veliko ne bo, ali kar jih je, so „antje od fare“. To je res! Ti „čuki“ so bojna četa „novostrujarjev“. Gorje Gregorčiču, kadar spustijo nad njega „čuke“. Ti ga premikastijo, da bo ves zelen. Kako znajo tako delo opravljati n. pr. „čuki“ iz Mirna, je znano. Kaj bo torej z Gregorčičem?

Njegov padec imenujejo „novostrujarji“ prepord Goriške. Če bi „brezverski“ in hudisti zapisani „liberalci“ rekli kaj takega, no, temu bi se ne bilo čuditi. Ali da tako govore „novostrujarji“, radi tega se mora Gregorčiču zolč izliti.

DOPISI.

Strelitz na Meklenburškem v Nemčiji. — Dne 17. t. m. se je ustanovilo društvo „Bratska sveza“, zavetje vseh slovanskih tehnikov v Strelitzu na Meklenburškem. — Društvena pravila so že potrjena in je društvo samo že na delu. — V odbor so izvoljeni: predsednikom: Milan Fürst (Hrvat), podpreds.: Bronislav Machezynski (Poljak), tajnikom: Ivan Zupan (Slovenec), blagajnikom: Edmund Jasiński (Poljak), knjižn.: Aleksij Bryliński (Poljak). — Društveni svetovalci so: 1. Dimitrij Bradwaroff (Bolgar), 2. Venceslav Smrekar (Slovenec), 3. Anastazij Laskoff (Bolgar), 4. Konstantin Katschalowski (Rus), 5. Adolf Sroga (Litavec).

Da so sedanje razmere za naše društvo zelo neugodne in tla zelo omajana, je umevno in le s trudopolnim delom in vsestranskim podpiranjem za sveto stvar unetih src bo moglo društvo uspešno napredovati. Sedaj šteje društvo že 50 članov, a pričakuje se še lepega naraščanja. — In tako so združeni Jugoslovani in Severoslovani v bratskem čustvu in ljubavi, veže jih krvno sorodstvo in harmonija svete slovanske ideje.

Namen društva je v prvem bratsko občevanju vseh slovanskih tehnikov tukajšnje tehnike, spoznavanje njih stremljenja in šege, vzdrževati vseslovansko čitalnico, prirejati poučna in druga predavanja in skupne društvene izlete.

Iz goriške okolice.

Št. Andrež. — „Obtinariji“ so zelo pridno pisali po „Gorici“ o našem shodu 11. t. m. Sedaj pa smo pričakovali, kedaj da opišejo svoj žalostni shod. Seveda, o tem molčijo; kajti če bi hoteli resnico povedati, bi se pošteno osmešili. Nakrpučali so v patentirani „Laznjivki“ o našem shodu same neresničnosti. Sedaj pa povrnemo njihov trud, toda ne na tak način, kakor oni, temveč hočemo do pičice resnico povedati.

Našemu Selcu, kakor že znano, je na potu marsikateri. Med temi je, razen župana

in nadučitelja, tudi bralno in pevsko društvo. To mu je na zelodcu. Sedaj pa mu dela preglavice še le porojeno „Sokolsko društvo“. Vsa društva je hotel objeti s svojimi dolgimi prsti ter zmesiti iz njih samo en kvas „Čukov“. V ta namen je povabil večkrat naše vrie Sokole v znano avdijenco. Toda motil se je revček. Povedali so mu naši hrabri fantje, kar mu je slo. Le tako, s pogumom naprej, hrabri Sokoli!! Krepak na zdar! Prav imate, da nočete biti sužnji. Kaj vi boste plačevali stare velikanske dolgove r. njkega „Tamburaškega društva“?

Vse nakane so izpodlele našemu velikemu politiku ala Gregorčiču. Zato hoče le reorganizirati zadolženo društvo.

Omenjeni g. je spravil s tajno agitacijo, boječ se, da bi ne prišli tudi naprednjaki v gost. g. Fr. Poškulina, kjer se je vršil shod, okolo 40 oseb. Med njimi večina naprednega mišljenja. Za predsednika je bil izvoljen sam g. kurat, kateri je napadal v svojem govoru tukajšnje napredno društvo, rekoč, da je „brezversko“, ker je vprizorilo „pohujšljivo igro“ pri zadnji veselici. Na to dobi besedo g. Al. Brajnik. Pove g. predsedniku, da če bi bila igra pohujšljiva, bi bila gotovo konfiscirana. Na to pa se ubogi revček opravičuje, da ni vedel tega. Plitvi smo!

Na shodu je govoril tudi znani govornik doktor z mirenske ceste. Povdarjal je, da kat. izobraževalno društvo je zelo potrebno, toda mora biti na strogo katoliški podlagi, pri katerem pa bi se tudi plesalo. (Medklci: na strogo katoliški podlagi!)

Naša znana govornika sta povabila na klaverni shod g. dr. Srebrniča, da jima je pomagal farbati z ognjem po črni steni. Mešal je razno testo. Pravil je nekaj o klerikalni in katoliški svobodi in prostosti. Tudi je pravil zborovalcem, da oni niso klerikalci, pač pa katoličani. — Slabo jim gre, ker nočejo biti več klerikalci. Torej oni nočejo več klerikalizma; radi bi se ga odkrivali zaradi poslednjih dogodkov v deželni hiši. Huda jim prede. Tedaj pripomni g. Brajnik, da oni le oznanjujejo svobodo, a izvajajo drugače. »Naš g. kurat ne pozna take svobode«, je nadaljeval, »ni pustil za pogrebom z društv. zastavo«

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Če je Parry, pravi škof, se mi ni treba ničesar več bati; dovolite mi torej, Veličanstvo, da se vam poklonim ter vam povem, kdo sem in čemu prihajam.

Pri tem glasu in pri pogledu na tega človeka hoče kralj že zavpiti, toda Aramis položi prst na usta ter se globoko prikloni pred angleškim kraljem.

— Vitez, zašepete Karl.

— Da, sir, ga prekine Aramis, ter povzdigne glas, da škof Juxon, zvest vitez Kristusov, ki je prišel, da se pokloni željam Vašega Veličanstva.

Karl sklene roke; spoznal je Herblaya ter ostrmel nad temi tujimi možmi, ki so se brez vsakega drugega nagiba nego iz dolžnosti, ki jim jo je nalagala njihova lastna vest, borili proti volji celega naroda in proti kraljevi usodi.

— Vi ste, vsklikne kralj, vi! kako ste vendar prišli sem? Moj Bog, če vas spoznajo, ste izgubljeni!

Parry je stal pokoncu, vsa njegova postava je izražala čut naivnega, globokega občudovanja.

— Ne mislite name, sir, odvrne Aramis ter zopet pokaže s kretnjo, naj kralj molči, mislite samo nase! Vaši prijatelji čuvajo, kakor vidite; ne vem še, kaj

storimo; toda štirje odločni možje naredo lahko mnogo. Ne zatisnite torej po noči niti očesa, ne čudite se ničemur in bodite pripravljeni na vse.

Karl zmaja z glavo, rekoč:

— Prijatelj, ali veste, da ne smete izgubljati časa in da se morate požuriti, če hočete kaj storiti? Ali veste, da moram jutri ob desetih umreti?

— Sir, do tedaj se zgodi nekaj, kar onemogoči, da se izvrši obsodba.

Kralj pogleda začudeno Aramisa.

V tem trenutku se začuje spodaj pod kraljevim oknom čuden ropot, kakor da se je zvrnil voz lesa.

— Ali čujete? pravi kralj.

Takoj nato se začuje spodaj bolesten krik.

— Čujem, odvrne Aramis, toda ne vem, kaj pomeni ta ropot, še manj pa, kaj pomeni ta krik.

— Ne vem, od koga je prišel ta krik, odvrne kralj, toda povedati vam hočem, kaj pomenja ta ropot. Ali veste, da imam biti usmrčen tu zunaj poleg tega okna? nadaljuje Karl ter iztegne roko proti temnemu, zapuščenemu trgu, kjer so stali sedaj samo vojaki in straže.

— Da, sir, vem, odvrne Aramis.

— No vidite, ta les, ki ga vozijo sem, to so stebre in deske, iz katerih postavijo zame morišče. Najbrže se je pri razkladanju z voza kak delavec pobil.

Aramis se strese proti svoji volji.

— Sedaj pač vidite, da bi se brezuspešno še dalje trudili, nadaljuje Karl; obsojen sem, pustite me, naj umrjem.

— Sir, mu odvrne Aramis, ki se mu je bil povrnil prejšnji mir, naj le postavijo morišče, a rablja ne bodo mogli dobiti.

— Kaj hočete reči s tem? vpraša kralj.

— Reči hočem, sir, da je rabelj v tem trenutku spravljen s poti ali pa podkupljen; jutri bo postavljen oder, da, toda rablja ne bo tu, in smrt odločijo na pojutrajšnji dan.

— No? in... vpraša kralj.

— No, odvrne Aramis, jutri ponoči vas odvedemo od tu.

— Kako pač? vsklikne kralj, čegar obraz se zasveti proti njegovi volji veselja.

— O, gospod, zašepete Parry sklenjenih rok, bodite blagoslovljeni, vi in vaši prijatelji.

— Kako? ponovi kralj; vedeti moram, da vam pomagam, če bo treba.

— Ne vem še, sir, odvrne Aramis; toda najspretnější, najhrabrejši in najudanejši izmed nas štirih mi je rekel, ko me je ostavil: »Vitez, povejte kralju, da ga jutri zvečer ob desetih rešimo.« In kar je rekel, tudi stori.

— Povejte mi ime tega blagega prijatelja, pravi kralj, da mu ohranim večno hvaležen spomin, če se mu to posreči ali ne.

— D' Artagnan je, sir, oni, ki vas je skoro rešil, ko je prišel kolonel Harrison ob tako nepravem času.

— Vi ste zares čudoviti ljudje! pravi kralj, in ko bi mi bil kdo poprej pripovedoval take stvari, jih ne bi bil verjel.

— Poslušajte me sedaj, sir, nadaljuje Aramis. Ne zabite niti trenutek, da čuvamo vaš blagor: opazujte vse, poslušajte vse, razmišljajte o vsem, tudi o najneznatnejših kretnjah, o najmanjšem glasu ali znamenju onih, ki se vam približajo.

„Kje je pa križ?“ je zastokal maziljenec. „Saj tudi katoliških društev zastave nimajo križa“, je povzel zopet besedo g. Brajnik, naša zastava pa ima jugoslovanski znak ter lepo Lavričovo geslo: Vse za narod, svoboda in napredek! Vi pa mečete pesek v oči ubogemu ljudstvu s svojo neizpeljivo svobodo.“

Končno pa se oglasi za besedo že znani „on“ ter govori, kakor ga je navadil g. iz Sela, vse preklobasano in zmešano: Naj bi tudi naše žene nastopale očitno proti liberalcem, kateri zasramujejo in imajo očitno za norca naše žene“. (Smeha preveč. Medklici: uboga revca!) Iz tega tudi sklepamo, da jim zelo trda gre, ko kličejo žene na pomoč. Lahko rečemo z mirnim srcem, da niso v št. Andrežu rodovitna tla več za njih okuženo politiko.

Zdaj pa se je bližala krvava pot gosp. kuratu. Glasovati da: ali naj se ustanovi novo društvo? Malo rok je videl. To je bilo njegovo razočaranje. — Joj! — gospod nervozen! — Strah! (Medklici: večino imamo, društva ne morete ustanoviti!) — Gospod predsednik prosí zborovalce, naj bi se odstranili oni, ki niso za društvo. Ostalo je kakih 10 mož, kateri pa so prišli le bolj iz radovednosti, ne pa zaradi društva.

G. kurat pravi, da ima vse ljudstvo za seboj in da ljudstvo govori. V tej svesti napoveduje v lažnjivem časniku našim zastopnikom občine neizprosno boj ter jih pozivlja, naj odložijo svoj posel. Tako! On z desetimi osebami predrugači cel št. Andrež. Škoda, da ne gre k vojakom, ko je tako hraber. Dobro naj premisli, če ima še kaj soli v glavi. V farovž in cerkev naj se zapre ter tam naj vestno opravlja službo, katera mu edino pripada. Če ne, že mi poskrbimo za to, kakor smo že. Naj se dobro spomni, kako je moral capljati po skrivnem iz prejšnje službe!

Svetujemo mu, da raje kot hujska ljudstvo s svojo politiko, naj izpolni ljudstvu želje! Kajti napetost je velika; posebno pa od minulega tedna. Prišli so ga prositi, naj bi imel molitev zvečer za dež. Ali kaj jim je odgovoril? Čujta! „Nimam časa. Pa tudi če bi molili, bi ne pomagalo nič.“ Torej v tem obstaja njegova politiška svetost.

Po dokončanem shodu so se pogajali z g. I. Z. za dvorano. Naj bi ta jim sezidal dvorano, v kateri bi pozneje plesali „čuki“ na strogi katoliški podlagi. Svetujemo mu kot prijatelju, naj trezno poprej premisli, kakor napravi kakšen korak! V vzgled naj mu bodo dolgovi pokojnega „Tamb. dr.“ Sicer res je obljubljal g. kurat podporo, toda na njegove obljube se ne more nobeden zanesti. Saj je obljubil tudi cerkvenim pevcem nagrado, ko je pa prišel dan plačila, je rekel z mirno vestjo: „Jaz? jaz nisem ničesar obljubil.“

Za danes dovolj.

Kmetje.

Iz sežanskega okraja.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj zboruje 5. novembra t. l. ob 10. predp. v Sežani. — Dnevni red: 1. Predsednikov nagovor. 2. Overovljenje zapisnika. 3. Biološka metoda, poroča tov. M. Volkov. 4. Izvenšolsko delovanje učiteljstva, poroča tov. Al. Hreščak. 5. Predlogi. — Na obilno udeležbo vabi uljudno odbor.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. Z neke strani smo doznali, da želi imeti g. dež. poslanec M. Zega pri nas shod, pod izrečno izjavo, ako so zadovoljni naši vplivni možje. Na shodu namerava pretresovati naše ceste in poti. Res krvavo potrebni smo boljših, ker so druge občine v tem oziru veliko na boljšem. Stvar zaradi ceste, za katero je že država sama določila primerni prispevek, je že v dobrem tiru.

Dolžnost je sedaj samo deželne uprave in tukaj interesiranih občin zadevo pospešiti. Glavne težkoče za omenjeno cesto so večinoma že odstranjene in hitra rešitev ostalega je odvisna le od izvestnih činiteljev na merodajnih mestih doma v deželi. — Treba je le, da se pričeto nadaljuje.

O označeni cesti torej ni sile, gosp. Zega, mnogo govoriti, o drugih cestah bi pa ne bi imelo sedaj nobenega zmisla razpravljati, kajti še prva in najpoglavnejša cesta, ki bo vodila kakor znano iz Gorice čez lokovsko planoto skozi Kal, ni še dogotovljena. Tu bi bilo primerno upoštevati pogovor, ki se glasi: „Kdor hoče dosti, ima malo“. Usoda te prislovice bi se znala tudi uresničiti in če že ne drugače, bi se zadeva te omenjene ceste na dolgo in široko vlačila, tako, da rešitve bi ne čakali niti najmlajši gospodarji.

Čudno se nam zdi, da je g. Zegí ravno sedaj po odgoditvi oziroma pred morebitnim razpustom deželnega zbora skočila v glavo prekoristna misel — prirediti majhen shod v Kalu. — Kje ste bili toliko časa? Enkrat pred okoli 7 leti ste res javno nastopili za pomoč nas zapuščenih. — Ali ta čas ste bili drugačne politične barve. —

Res ni lepšega in imenitnejšega za poslanca kakor zastopati v pravem pomenu koristi ljudstva. In Vi kot sedanji naš poslanec, cestnega odbora načelnik in bivši večletni ud istega, ste doslej zelo malo pokazali svojo vneto za blagor prebivalcev tukajšnjih gorá. — Sedaj, pravimo, ste se vzbudili iz spanja. Ali kdo Vas je vzbudil, najbrže slabo stanje Vaše in Vaše stranke politika. Pri nas je javno mnenje, da se gre pri Vas za kandiduro pri morebitnih bodočih volitvah.

Če ste res tako delavni in vneti za koristi svojih volilcev, poslušajte nas! Dela Vam ne bo manjkalo, ako se hočete potruditi, da pomirite razdražene sršene v klerikalnem taboru, od katerega je bila doslej odvisna Vaša kandidatura. — Nam bodete tudi veliko koristili in onemogočili vedno večjega bremena na naš že tako krvavi hrbet s tem, ako poskusite ublažiti razmere in odstraniti obstrukcijo Vaše stranke v sedanjem deželnem zboru.

Glede shoda, katerega nameravate pri nas imeti, in kateri bo imel brez dvoma politično lice, drago in ljubo Vam prirediti ga, ali povemo Vam, da bodite dobro pripravljeni na razna vsestranska vprašanja, katera Vam bodo staveli udeleženci shoda. H koncu Vam svetujemo, da se potrudite k nam priti od Avé naprej peš, da bode te počasi a zato tem temeljiteje premetrili položaj naših rimskih cest, o katerih hočete tako radi govoriti.

Več uplernih posestnikov.

Iz komenskega okraja

Iz Komne. — Dne 27. t. m. je bila pri nas razstava živine, kakor običajno po drugih trgih, na ime c. kr. kmetijske (laške) družbe v Gorici, koja nima nobene pravice nastopati kot zastopnica kmetkega stanu v slov. delu dežele.

Ni nam za razstavo, ki je bilo jako slabo obiskana, ali na njej se je slišalo marsikaj lepega na račun deželnega odbora in našega germana, dr. Kotnika, rezervnega častnika pri kanonirjih, velikega militarista, bojnika iz vojske v Bosni, uda c. kr. kmetijskega društva in prijatelja predobro nam znane poročnika Mayer-ja. Bilo je na razstavi par jako rejenih živinčēt. Komisija je vprašala kmeta, s čim da redi svojo živino. Ta se je možko odrezal nasproti Klančiču, kojega je poslal Berbuč na Kras, ker se je sam zbal: „Z onim senom, koje je poslal preteklo leto deželni odbor v Furlanijo in koje sem tam kupil“.

Krave so se smejale, a Klančič je žalostno pokimal.

Krog 10. ure je prišel velik mož na razstavo. Bil je to dr. Kotnik. Pridruživši se h komisiji začel je takoj z udi iste nemčuriti. Kmetje so pa na glas zabavljali govoré, da se bodo še krave naučile nemščine in da bo treba znati pastirjem nemški, ako bodo hoteli biti sposobni za ta posel, sicer da bo moral dr. Kotnik, ki zna prav izborna nemški, pasti kot črednik vse kraške krave. — Velikansko veselje med kravami, brstovski bik je kar skakal od veselja.

Ko si je dr. Kotnik ogledoval živino, se je neka črna junica tako vstrašila njegovega strokovnega pogleda, da je kar na tla pokleknila. Rekli so Kraševci, da ga spoštuje, ker je jako navdušen katoliški klerikalec stare struje.

Ker mi ni mnogo, kakor rečeno, do živinske razstave, ampak več za dr. Kotnika, povem naj čitateljem, da je to mož prenapoljen z nemškim duhom, ki neizmerno ljubi Slovence, kajti govori le takrat ž njimi slovensko, kadar mu prinesejo svitlih kronic. Čudno je nekako slišati, da je to mogoče, da služi v Komnu kot notar sin znane narodne rodbine v Vrhniki na Kranjskem, da k temu notarju zavedni kraški kmetje in obrtniki prav pridno hodijo iskat pravne pomoči in mu znesejo lepe kupčke svitlih kronic v času, ko se povsod tako hudó nastopa proti Nemcem in nemčurjem na gospodarskem polju.

Priporočamo g. dr. Ignacija Kotnika tudi v naprej Kraševcem, ker se kot Slovenec

tako taktno napram njim vede, vsiljuoč se povsod s svojo nemščino in s svojimi zastarelimi nazori o življenju in še z raznimi drugimi rečmi.

Mislimo, da g. dr. Kotnik si zapomni današnje živinsko razstavo in da ga tudi krave, ki so imele radi njega tako lepo zabavo, ne pozabijo.

Dr. Winkler.

Domače vesti.

Imenovanje. — Gospod F. Knaflič, urednik v tržaški filijalki c. kr. korespondenčnega urada, je imenovan za predstojnika bosenško-hercegovskega tiskovnega urada ter filijalke korespondenčnega biroa v Serajevem. Odpotoval je takoj na svoje novo mesto. V Trstu je bil g. Knaflič marljiv intendant slovenskega gledališča.

Goriški deželni odbor je nepostaven. To je dokazano. Najlepša pa je še ta. V deželnem odboru je še vedno dr. Vercegnassi, bivši poslanec. Dr. Vercegnassi je v deželnem odboru namestnik deželnega glavarja. Ako je dež. glavar zadržan kakorkoli, vodi seje dež. odbora dr. Vercegnassi ter podpisuje akte. Ta je lepa! Privatni človek je namestnik deželnega glavarja. — Takih razmer ni nikjeri v Avstriji.

Kako velik dobitnik goriških Slovencev je dr. Gregorčič, čitamo sedaj v vsaki številki „Gorice“. Kdor ne verjame, da Gregorčič ni velik dobitnik ljudstva ter požrtvovalen rodoljub, ta ne bo izveličan. — Iz same dobrotljivosti do goriških Slovencev je uganjal obstrukcijo v deželnem zboru ter vzročil dežele škodo nad 15.000 K. Vse iz ljubezni do naroda!

Iz raznih občin dobivamo pritožbe, ker deželni zbor ni mogel dovoliti nikake podpore za tako potrebne reči radi obstrukcije, katero je uganjal dr. Gregorčič v družbi z laškimi liberalci. Tako težko so pričakovale nekatere občine deželnih podpor za ceste in vodnjake itd., pa jih je snedla Gregorčičeva obstrukcija. Prizadete občine bi storile prav, da bi se velikomu rodoljubu dr. Gregorčiču lepo zahvalile, ker tako po očetovski skrbi za nje, ker jih ljubi in skrbi za nje kakor skrbi skrbna mati za novorojenčka!

„Flajšter“ iz Komne. — Pri dekanjski konferenci v Komnu je bilo navzočih 16 gospodov nunccev. Dekanjske konference so določene menda za druge stvari in ne za politiko. Ali teh 16 gospodov je čutilo potrebo poslati v Gorico „flajšterček“ političnemu ranjencu dr. Antonu Gregorčiču. Sklenili so izjavo, v kateri najodločneje obojajo zvezo dr. Faidutija z Andr. Gabrščekom, katerega imenujejo najgrizenejšega in načelnega nasprotnika kat. vere in cerkve. Pri kolikem litronu so to pogruntali? Na znanje so vzeli tudi izjavo Gregorčičovo, da ni zveze med njim in Pajerjem. Gregorčič se je smejal, ko je braj, kako so mu sedli na limanice gledé zveze, pa je z veseljem-obesil „flajšter“ v javnost v „Gorici“. — Pa kaj pomaga „flajšter“ iz Komne, ko ga pa „novostrujarji“ mesarijo naprej brez usmiljenja.

— O, vitez! vsklikne kralj, kaj naj vam rečem? Nobena beseda ne bi mogla izraziti moje hvaležnosti, tudi ko bi prišla iz najglobljih globočin mojega srca. Če se vam vaš namen posreči, vam ne rečem, da ste rešili kralja, zakaj kraljestvo je pri pogledu na mrtvaški oder, kakoršnega imam jaz pred očmi, pač malenkostna stvar; toda ohranite soproga njegovi ženi, očeta njegovim otrokom. Vitez, primite moje roko: roka prijatelja je, ki vas bo ljubil do zadnjega vzdihljaja.

Aramis hoče poljubiti kralju roko, toda kralj prime njegovo roko ter jo pritisne na svoje srce.

V tem trenutku vstopi neki človek, ne da bi bil niti potrkal; Aramis hoče odtegniti roko, toda kralj jo pridrži.

Oni, ki je vstopil, je bil eden izmed tistih puritancev, pol duhovnik, pol vojak, katerih je kar mr-golelo okrog Cromwella.

— Kaj hočete, gospod? ga vpraša kralj.

— Hotel sem zvedeti, če je spoved Karla Stuarda že pri kraju, odvrne došlec.

— Kaj vam to mari? pravi kralj, saj nisva iste vere.

— Vsi ljudje so bratje, pravi puritanec. Eden mojih bratov se pripravlja na smrt, in prišel sem ga tolažiti pred smrtjo.

— Dovolj! pravi Parry; kralju se ne ljubi poslušati vaših pridrig.

— Sir, pravi tiho Aramis, bodite uljudni z njim, gotovo je kak ogleduh.

— Ko odpraviva s častitim gospodom škofom, pravi kralj, vas bom prav rad poslušal, gospod.

Človek škiljastih oči odide, a prej se še pozorno ozre v Juxona, kar pa ni ušlo kraljevim očem.

Ko so se vrata zaprla, pravi kralj:

— Vitez, zdi se mi, da imate prav in da je ta človek prišel sem s slabim namenom: ko boste odhajali, pazite, da se vam ne zgodi kaka nesreča.

— Hvala vam, Veličanstvo, odvrne Aramis; toda le pomirite se: pod to obleko nosim oklep in bočalo.

— Pojdite torej, gospod, in Bog naj čuva nad vami, kakor sem rekel včasih, ko sem bil kralj.

Aramis odide. Karl ga spremi do vrat. Potoma je delil Aramis blagoslov, pred katerim so pokleknili stražniki, in odšel je dostojanstveno skozi prednje sobe, ki so bile polne vojakov. Zunaj ga je čakala njegova kočija, kamor sta sedla z njim njegova dva stražnika; dal se je peljati pred škofijo, kjer sta ga stražnika ostavila.

Juxon ga je čakal v strahu.

— No? je vprašal, ko je ugledal Aramisa.

— Vse se je izteklo, kakor sem si želel, odvrne ta; ogleduhi, stražniki in sateliti, vsi so me imeli za vas; kralj vas blagoslavlja in prosí vašega blagoslova.

— Bog vas čuvaj, sin moj, pravi škof; vaš vzgled mi je oživil nado in pogum.

Aramis vzame zopet svojo obleko in svoj plašč ter odide; prej je še povedal Juxonu, da se še enkrat zateče k njemu za pomoč.

Komaj je šel kakih deset korakov po ulici, ko je zapazil, da gre za njim človek, zaviti v dolg plašč; Aramis segne po svojem bodalu ter se vstavi. Človek v plašču pride naravnost proti njemu. Bil je Porthos.

— A, vi ste, prijatelj, pravi Aramis ter mu da roko.

— Da, jaz, odvrne Porthos; kakor vidite, dragi prijatelj, smo imeli vsak svoj posel; moj posel je bil, da vas varujem, in varoval sem vas. Ali ste videli kralja?

— Da, in vse gre dobro. Kje sta pač sedaj najina prijatelja?

— Ob enajstih imamo sestanek v gostilni.

— Torej ne smeva tratiti časa, pravi Aramis. In res, v cerkvi svetega Pavla je udarila ura polenajstih.

Pa ker sta se prijatelja na vso moč podvivala, sta dospela prva v gostilno.

Za njima je vstopil Athos ter rekel, še predno sta ga utegnili vprašati:

— Vse gre dobro.

— Kaj ste ukrenili? ga vpraša Aramis.

— Najel sem majhno ladjico, ki je pripravna kakor čolnič in lahka kot lastovica; čaka nas v Greenwichu nasproti Pasjega otoka; na njej se nahaja gospodar s štirimi možmi, ki nam bodo za petdeset funtov šterlingov tri noči zaporedoma na razpolago. Ko dospemo s kraljem na krov, porabimo plimo ter se odpeljemo po Tamisi navzdol, in v dveh urah smo na širokem moju. Od tod odplujemo, kakor pravi pirati; ob obali dalje, skrivaje se ob skalnatih bregovih, če bo pa morje prosto, krenemo proti Boulogni. Za služaj, da mene prej ubijejo, vam povem, da se imenuje ladjica »Blisk«, gospodar pa kapitan Roger. Tako lahko najdete drug drugega. Znamenje, po katerem se spoznate, je na vseh štirih koncih zavozlana žepna ruta.

Plesna vaja „G. S. M.“ se bo vršila v soboto 31. okt. 1908. v dvorani „Trg. Doma“ zvečer ob 8. uri.

Škoda, katera je nastala deželi radi obstrukcije, je dolžan povrniti v prvi vrsti dr. Anton Gregorič. On je vzročitelj obstrukcije, on jo je gnil do konca. — Denar ima, naj torej povrne škodo!

Občinsko starištvstvo v Mirnu je v svoji seji dne 27. t. m. soglasno protestiralo proti nastopu vojaštva v Ljubljani, izreklo je obžalovanje, da so padle človeške žrtve valed nepotrebne rabe orožja, in protest napram postopanju Nemcev proti Slovincem v Ptuj povodom Ciril-Metodove skupščine.

Darovalo je za oskrbo ranjencev v Ljubljani 25 K in za spomenik žrtvam 10 K. — Dalje je tudi darovalo 60 K Dijaki kuhinji v Gorici in 20 K Slovenskemu sirotišču v Gorici.

Deželni odbor in slovenščina. — Naš deželni odbor se otrese slovenščine, kjer le more. Tako je v telefoničnem uradu naznanjen deželni odbor naše dežele po laško in nemško, po slovensko ne. Torej celo nemščina, ki pri nas ni deželni jezik, je ljuba našemu deželnemu odboru, slovenščino pa prezira in se je otreša, kjer mu je mogoče. Tako kakor z deželnim odborom je tudi z deželno hipotekno banko. — Škandal, da mu ga ni para. Pajer lahko tako dela, da potiska v stran slovenščino, ker ni v deželnem odboru nobenega Slovence, ki bi se mu postavil po robu pri zaničevanju slovenščine. Berbnč in Gregorič se za take reči ne zmenita. To jima je vse v redu in borita se celo za to, da bi ostalo tako. Bog varuj — pravita slov. moža! — če bi prišel kdo v deželni odbor, da bi tam izvedel spremembe! To bi bila strašna škoda za Slovence. — Ali sprememba mora biti. Žaljenja Slovencev in našega jezika od strani deželnega odbora je zadosti!

Goriško okrajno glavarstvo tudi ne spoštuje slovenščine, kakor bi moralo. Tako je naznanjeno v seznamu telefoničnih naročnikov le po laško in nemško. Tako dela glavarstvo, namenjeno v glavnem za slovensko goriško okolico! Istotako je c. kr. policija priglašena le laško in nemško. — Zahtevamo prav odločno, da se c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici tudi v takih slučajih poslužuje slovenščine. Zahtevamo, da popolni priglas med telefoničnimi naročniki tako, da bo priglašeno tudi slovensko.

Vozovi za živino. Dva vola sta se udušila. — Od trgovcev z živino na Tolminskem se čujejo dan na dan pritožbe, da imajo težave ter da trpé škodo, ker postaje na železnicah jim ne preskrbe pravočasno vozov za živino. Seveda naročajo vozove več dni poprej, ali kadar pripeljejo živino, se rado zgodi, da ni vozov. Misli si je lahko škodo, katero ima kmet, ko ne more pripeljati živine pravočasno na trg v Gorico. — Vozovi pa tudi nimajo vselej zračnic. Živina trpi. Pred par dnevi sta crknila v takem vozu dva vola. Dokazano je, da sta se zadušila. Železnica mora plačati škodo.

O tej stvari se je informiral natančno naš deželni poslanec A. Gabršček ter podal pritožbo ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Trstu. Nadejamo se, da bo pomagala.

Laške kataloge so dobili razstavljalci goveje živine 22. t. m. v Gorici. Kjer ukazuje Pajer pa molčijo slovenski klerikalni kimovci, seveda ne more biti drugače. Razstava je bila za Gorico in goriško okolico. Izmed 127 priglašanih razstavljalcev je bilo le par Lahov, vsi drugi Slovenci. Slavno c. kr. kmetijsko društvo, za katerim stoji deželni odbor, pa je čutilo potrebo, žaliti slovenske razstavljalce s samo laškimi katalogi. Imena naših krajev v tem seznamu so vsa popačena: Vittuglia za Vitovlje, Schönpass za Šempas, Voghersca za Vogrsko itd. Škandal! Še večji škandal, da ni nobenega v dež. odboru, ki bi vplival na to, da se ne delajo na tak način norca z našimi kmetovalci. — Pa pravi Gregorič, da ni potreba premembe v deželni hiši!

Proti nemščini na Kranjskem. — V „Slov. Narodu“ čitamo, da šolska oblastva izdajajo vse odredbe in odloke za slovenske šole v nemškem jeziku. Vsi okrajni šolski sveti korespondirajo s šolskimi vodstvi le nemško. „Slov. Nar.“ zahteva, da neha to ter se uvede slovensko uradovanje.

Pri nas na Goriškem je med šolskimi oblastvi in slov. šolami slovensko uradovanje in je bilo vedno tako. Naši okr. šolski sveti pišejo le slovensko in dobivajo vse slovensko. Čudno, da na Kranjskem se celo pri takih oblastvih in zastopih šopiri nemščina!!

Za slovenske potnike in slovensko trgovsko korespondenco. — „Slov. Narod“ zahteva, naj korespondirajo slov. trgovci in obrtniki z nemškimi in laškimi tvrdkami le po slovensko, naj pošiljajo in zahtevajo slov. račune in potniki naj znajo slovensko. To je vse opravičeno in tudi obilo naših ljudi bi prišlo tako do dobrega kruha. Čehi in Poljaki imajo vse to, naj dobijo tudi Slovenci. — Najbolje, če se zgamejo v ta namen slovenska trgovska in obrtna društva, da se napravijo letaki, kakor so jih imeli Čehi, s katerimi trgovci in obrtniki z novim letom 1909. naznanijo firmam, s katerimi imajo kupčijske zveze, vse te zahteve. Slovenščina mora priti tudi v trgovskem svetu do polne veljave.

Anarhist. — V Gorici so aretirali nekega mladeniča, ki je na sumu, da je priataš laške anarhistične stranke.

Izpred sodnje. — 62-letni Lah Angelo Tomada iz krajstva je v Krminu odvezal v hlevu Ivana Katarina kravo ter jo peljal s seboj. Ko je hotel kravo prodati v Gorici, ga je prijel policija. Sodnja mu je prisodila 15 mesecev težke ječe s postom vsak mesec; ko prestane kazen, ga vrnejo Italiji.

Tatvine sta bili obdolženi 45-letna Marija Kos iz Italije, gostilničarka v Tržiču, in njena dekla Angela Lušin. Okladli sta potovalno prodajalko Ano Rohaček, ki je prišla v omenjeno gostilno, svoje blago pa odložila v veži. Ukrađeno blago so našli pri Kosovi. Kosova je obsojena na 5 mesecev težke ječe s postom vsak mesec, Lušinova pa na 14 dnj.

Zveza narodnih društev.

Slovenska Čitavnica v Dol. Vrtojbi priredi dne 15. novembra t. l. svojo jesensko veselico v dvorani g. Jakoba Maraža. Podrobnosti sledo pravočasno.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Velika razstava v Serajevu. — Avstrijski industrialci so sklenili, da priredijo prihodnje leto v Serajevu veliko razstavo.

Na razstavi goveje živine v Kanalu je bilo okoli 80 glav živine, med to 18 bikov. Komisija je določila 7 daril za bike in 3 nagrade po 10 K.

Na razstavi goveje živine na Cesti je bilo 85 glav živine, med njo 10 bikov. Razdanih je bilo več daril.

Politični pregled.

Državni zbor bo sklican najbrže na dan 17. novembra t. l.

V delegaciji je dr. Šušteršič odobral aneksijo, potem se taknil jugoslovanskega vprašanja, rekoč da želi rešitev tega vprašanja z monarhijo in dinastijo, bodočnost monarhije je ob jednem bodočnost jugoslovanskih narodov. Rekel je končno, da monarhija zasluži svoj prostor na solcu, na solcu jugoslovanstva in ta prostor zavzame. Klofēt je rekel, da je aneksija enostranski, nasilni čin. V Srbiji in Črnogori vidijo v tem raztezanju Švabov na Balkanu. Biankini je izjavil, da je želja Hrvatov, da bi prenehala osmanska oblast na Balkanu enkrat za vselej. Hrvatska ima pravice do Bosne, zahteve Ogrske so brez podlage. Sedaj je najlepša prilika za rešitev jugoslovanskega vprašanja. Baron Aerenal je povdarjal, da Avstrija želi konferenco gledé balkanskih dogodkov. Kar se tiče kompenzacije, je Avstrija že storila svojo dolžnost z odstopom Sandžaka Turčiji, o kaki drugi kompenzaciji nasproti kaki drugi državi pa ni govora.

Dr. Kramar je govoril o slovenskem vprašanju, ki se bliža z velikanskimi koraki, reka se pa Avstriji ni treba bati, ako bo v svojem delovanju nasproti Slovanom pravična in ako se ne bo na Ogrskem tako zatiralo Slovanov, kakor se to v resnici dogaja. Razburjenje radi aneksije ne bi bilo tako veliko, ako ne bi bilo nevarnosti, da pride Bosna k Ogrski, kajti na madjarsko svobodo (hungarica libertas) ne veruje danes več noben človek na svetu. Avstrija je postavljena sedaj med slovensko in nemško vprašanje, in substistenčni problem te monarhije je v tem, bosta li te dve vprašanji rešeni mirno ali pa katastrofalno.

Del. Šušteršič je izjavil, da jugoslovansko vprašanje ni konfesijelno vprašanje, marveč čisto narodno vprašanje, ki je je možno rešiti na podlagi popolne enakopravnosti vseh veroizpovedanj.

Avstrijska vojna uprava namerava prihodno spomlad mnogo polkov iz Galicije premestiti na jug, posebno v Bosno in Hercegovino.

Bodoči bosanski deželni zbor. — Kakor poročajo iz Sarajeva, bo bodoči bosanski deželni zbor štel 80 členov in sicer 52 izvoljenih in 28 virilistov. Pravoslavni bodo imeli 22 izvoljenih členov in 4 viriliste (štirje metropolit); mohamedanci dobijo 18 izvoljenih členov in 7 kofesijonelnih glav-

jev (šest muftijev in reisul-ulema), nadalje 4 zastopnike veleposestva in 6 županov kakor virilistov, skupno torej 35 zastopnikov.

Katoliki bodo imeli 12 izvoljenih členov in tri škofo kakor viriliste, skupno 15 zastopnikov; razun tega bodo imeli pravico glasovanja tudi štirje sekcijski načelniki, ki se prištevajo katolikom.

Ruska дума in Balkan. — Iz cele Srbije pošiljajo dumi pozdrave, v katerih se opozarja na nevaren položaj balkanskega slovanstva in se izraža nada, da se Rusija zavzame za balkanske Slovane ter se tako zave svoje dolžnosti in svoje naloge. Duma najbrže obsodi aneksijo Bosne in Hercegovine ter pozove vlado, da se zavzame resno za interese Srbije in Črnogore.

Volitve v nižjavstrijški deželni zbor. — 26. t. m. so bile te volitve po novem volilnem redu. V splošni kuriji so dobili kršč. socialci 43 mandatov, soc. demokratje 5; računali so na 12 mandatov. V kmečkih občinah so dobili kršč. socialci 9 mandatov, soc. demokratje 1.

Jurčija nadaljuje z mobilizacijo. Doselej ima mobiliziranih 300.000 vojakov.

Deželnozborna volitva v Dalmaciji. — Pri volitvah za deželni zbor so zmagali kandidati „Hrvatske stranke“ Jvčević, Radić, Katnić, Marović, Tresić, Kunjašić, vitez Vuković. Od pravašev: Drinković, Mladinec, Prodan, Matorina, Vuković in Simonić. Od Srbov: Baljak, Bakotić, Kulišić, Mitrović, Simić in Srzentić. Smodlakovci so popolnoma pogoreli.

Koroški deželni zbor proti slovenskim krajevnim imenom. — V seji deželnega zbora 27. t. m. je bil storjen sledeči sklep: Nalaga se deželnemu odboru, naj opozori vlado na zmešnjavo, ki nastane vsled tega, ker se je v kazalu poštne uprave in uprave državne železnice vsprejelo številno novih slovenskih krajevnih imen. Deželni odbor naj se sporazume z vlado, da se ustavi poslovenjenje krajevnih imen in priimkov in da se tudi v občinskem leksikonu, ki se izda po ljudskem štetju l. 1910., ne objavijo slovenska imena.

Srbski vohuni v Avstriji. — Zaplenjena puška. — Avstrijske varnostne odredbe. — Zagrebški listi poročajo, da je srbska vlada v Avstrijo poslala 30 častnikov s ponarejenimi potnimi listi, da opazujejo gibanje avstrijskih čet in vodijo vtihotapljenje orožja v Srbijo. Odšli so v Mitrovico, Zagreb, Zader in Dubrovnik. Brez dvomu jih kmalu dobe. — V Zemunu so zaplenili 40.000 pušk in 10.000 revolverjev za Srbijo. — Hrvatski pešpolk št. 70 je prevzel varnostno službo ob čortanovskem predoru na obrežju Save.

Več rekrutov. — Vojno ministerstvo bo zahtevalo glede na zunanji položaj za prihodnje leto mnogo vojaških novincev. Pogajanja v ta namen prično, ko se vrne cesar na Dunaj.

Boji na Češkem. — Nemci so predrzni povsodi, ker vedo, da jih štiti oblast. Nemški burši hodijo z izzivalnimi nemškimi znaki po „Prikopih“, najodličnejši ulici v Pragi. Da Čehi izzivalnih nastopov Nemcev ne morejo trpeti, je umevno. Dasi se je zahtevalo, naj oblast prepove „bumel“, ga ni prepovedala, ampak v varstvo je poslala žandarmerije, vojske in policiste ter konsignirala vojaštvo. Prišlo je seveda do spopada. Čehi so reagirali na nemško izzivanje; pobitih je nekaj šip. Razburjenje je veliko. Na deželi so dobili Nemci hitro pogum, nastopiti proti Čehom, jih napadati in delati škodo. Tako je bilo v Toplicah, v Češki Lipi, v Ustju itd. — Iz Galicije je došlo v Prago 100 orožnikov. — V nedeljo je bil shod vseh dijakov čeških visokih šol, potem pa manifestacija po mestu; okoli 6000 visokošolcev je bilo v manifestacijskem sprevodu. Posebno aklamirani so bili Slovenci.

Italijanska mornarica. — Italijanski mornariški minister admiral Mirabello predloži baje v kratkem italijanskemu parlamentu zakonski načrt, v katerem bo zahteval okoli 450 milijonov lir v spopolnitev mornarice, da se ta dvigne na višek vojne sposobnosti. Zgraditi mislijo še 6 oklopnih, 4 križarke s kanoni težkega kalibra, nove torpedovke ter še druge ladje za zunanjo in pomožno službo. Drugi zakonski načrt bo zahteval v mornarici 1000. mož več, tako da bo mornarjev koncem leta 1909. — 29.000.

Avstrijsko-Ogrske čete so zapustile Sandžak ter odmarširale 28. t. m. V Sarajevo dospo najbrže v soboto.

Razne vesti.

Poslanec Vekoslav Splčić je daroval povodom svoje 60-letnice družbi sv. Cirila in Metoda za Istro 500 K, bratovščini hrvatskih ljudi v Istri 500 K, pomožnemu dijaškemu društvu v Pazinu 500 K, za siromake v Kastvu 100 K.

Radi trpinčenja vojakov je bil obsojen v Olomucu dragonski ritmojster baron Blumenencron v strogi zapor na dva meseca. Nekega vojaka je pretepel z bičem dva dni pred smrtjo.

Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu bo imelo svoj l. redni občni zbor v sredo, 4. novembra 1908. ob 1/2 8 uri zvečer v dvorani hotela „Schimmel“ (Reitschulgasse). Slovanski gostje dobrodošli!

Ženska za župana. — V angleškem mestecu High Wycombe, kjer je velika industrija s stoli, so izvolili za župana učiteljico Done. To

je prvi ženski župan na Angleškem. — No, na Slovenskem županuje marsikje mati županja!

Potres na Tirolskem. — V gorenji dolini Ina so čutili silen potres z bučanjem.

Na hrzovlak se streljali na Sušaku pri Reki, in sicer proti vagonu, kjer se je vozil tajnik roškega guvernerja.

Na občnem zboru slov. akad. društva „Adrija“ v Pragi je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Lev Brunčko stud. iur., podpredsednik: Ernest Kobe stud. iur., tajnik: Riko Fux stud. iur., blagajnik: Omar Skale stud. iur., knjižničar: Fran Šlibar stud. phil., časnika: M. Čop stud. iur., gospodar: Ivan Merzlavec stud. iur., Namestnika: Fran Mramor stud. iur., Fran Stegenšek stud. iur. Preglednika: Janko Mačkovšek stud. tehn., Fran Tavželj stud. med.

Potovalne šole. — Le Bulletin de l'Association de la Presse de d'Enseignement pri-niša potankosti o posebnih navadi nekaterih švicarskih vasi. Tuintam se prebivalci gorskih vasi spomladi selijo v doline, da si poiščejo tamkaj dela v vinogradih in v gospodarstvu sploh. In tu se ne selijo samo poedinaci, ampak vsa vasa do zadnjega, a v jeseni se zopet vračajo v gore. Tako sta na primer občini Chandohi in Saint-Luc poleti popolnoma pustli in prebivalci nahajajo v občini Murrasz s svojo šolo, dušnim pastirjem in občinskim uradom. Torej potovalne šole v obvem pomenu besede.

Morilca vipavskega dokana V. Pangerca, ki je bil chsojen na smrt, je cesar pomilostil v dosmrtno ječo, ki ne bo trajala dolgo, ker je Pangerca jetičen.

V opski komercialni banki sta pokradla dva neznanca 40.000 K. Prišla sta z revolverji v banko ter enega uradnika, ki ni hotel biti poslušen ukazom, ustrelila. Drugi so bili mirni ter so pustili roparjema vzeti 40.000 K.

Kolportaza mladinskega lista v šol. — V Rakovniku na Češkem učitelj ozil radi prodaje časnika „Mladost“ v šol. Okrajno sodišče ga je obsodilo. Prizivno sodišče pa je resilo učitelja kazni z motivacijo, da je učitelj, ki je skrbel, da si učenci nabavijo za njih vzgojo prepotrebni mladinski list, storil samo svojo dolžnost. — Nemara bode tudi kdo izmed slovenskih učiteljev imel priložnost, se sklicevati na to razsodbo.

Statistika avstrijskih meščanskih šol. — V Avstriji je sedaj 1032 meščanskih šol in 19.429 ljudskih šol. L. 1870./71. je bilo na Češkem 21 meščanskih šol, danes jih je 524, na Dolenjem Avstrijskem 17, sedaj 173, na Moravskem 4, sedaj 170, na Gorenjem Avstrijskem 4, danes 14. Najbolj se je razvila meščanska šola v desetletju 1890.—1901, ko jih je priraslo skoro 100%; l. 1889. jih je bilo 442, l. 1900. že 822.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na očali (in celo v mestu) nihče ne pozna, kor nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se stacuna z jedilnim blagom

v Šolski ulici (Via Scuole) št. 6.

Proda se hiša v koji je bila 35 let trgovina z mešanim blagom in pekarna. K hiši spada dvorišče, pralnica, velik vrt nasajen s trtami. Zadnjih 5 let je bilo v hiši konsumno društvo. Proda se radi onemoglosti gospodarja po jako nizki ceni. — Natančneje se izve pri g. Ivanu Suttner, Via Ponte nuovo 44 v Gorici.

Proda se 30 hl belega vipavskega vina prve vrste po jako zmerni ceni. — Natančneje se izve pri Jožefu Breclj — Selo št. 20 p. Crniče.

Sprejme se korespondent ali korespondentinja

vešča popolnoma slov. in ital. jezika v govoru in pisavi ter deloma tudi nemškega ter strojepisja. — Ponudbe z zahtevkom plače je pošiljati n.

Rudolf Steiner & Comp.

tovarna nadplavov Schlan (Češko).

Salon Central

Grand Elektro Bioskop

Piazza Giannastica - Corso Gius. Verdi - Via della Giannastica.

Internacionalno gledišče živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob.

Umetniško in tehnično vodstvo.

Arhitekt A. Tscherne.

Prvi senzacionalni program!

Predstave:

ob delavnih 2 veliki predstavi ob 1/2 7. in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 1/2 4, 5, 1/2 7. in 8. uri. Ob sredo in sobotah ob 5. uri predstava s posebnim programom za otroke in dijake, kjer plača vsak otrok le 20 vin.

Cene:

Sedež v I. I. K 20 vin. - I. prostor 80 vin. - II. prostor 60 vin. - III. prostor 40 vin. - IV. prostor 20 vin.

OKLIC.)*

Naznanja se, da stopita v zakon rudar Anton Kravanja, stanujoč v Gladbecku, Elisabethstr. 17, sin poljedelca Janeza Kravanja, stanujočega v Kalu, občina Bovec, Primorsko (Avstrija) — ter njegove pokojne žene Jere, roj. Mlekuž; in Elizabeta Kristina Mlekuž, zasebnica, stanujoča v Gladbecku, Theodorstr. 24. zakonska hči Antona Mlekuž, gostilničarja ter njegove žene Kristine, roj. Mlekuž, stanujoče v Kalu, občina Bovec, Primorsko (Avstrija).

Morebitne zadržke tega zakona, je naznaniti podpisane uradu v teku dveh tednov.

Gladbeck, dne 24. oktobra 1908.

Uradnik kraljev. civilnega urada

Korte l. r.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Zahvala.

Podpisani izrekati iz dna duš najiskrenejo zahvalo vsem, ki so nam povodom prerane smrti naše nepozabne

Marice

izrekli svoje sožalje, vsem, ki so to sočutje z nami kazali že za časa bolezn blage pokojnice in vsem, ki so jo v toli ogromnem številu od blizu in daleč spremili k večnemu počitku. Posebej pa izrekamo zahvalo veleč. duhovščini, cenj. družinama gg. Jamšek in Logar, ki so nam celi čas bolezn rajne stali z pomočjo na strani, slav. pevskemu društvu „Zvon“ za ginljive žalostinke, gosp. Štefanu Ferluga, na pretresljivem nagrobnem govoru in vsem njim, ki so darovali mnogoštevilne krasne vence.

Vsem, vsem, ki so nam bili v tolažbo ob tem groznem udarcu, izrekamo še enkrat zahvalo iz dna srcá.

KANAL-OPČINE, 26. oktobra 1908.

Rodbini: Kriznič-Drašček.

M. Horvat

klobučar

v Gorici, Gosposka ulica št. 12.

Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic za društva.

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov. Cene zmerne blago prve vrste.

Anton Kuštrin

trgovec z jedilnim blagom

v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega in kolonijalnega blaga na debelo in drobno. Vse blago je prve vrste, cene nizke, postrežba točna in solidna. Blago se pošilja po pošti in železnici, v mestu pa na dom ako želé gg. odjemalci.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Račtelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče ulnberškoga in drabnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni venel. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najboljše oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Išče se

podmojster za predilnico

popolnoma vešč slovenščine v govoru, z daljšo prakso v predilniški stroki ter natančen delavec. Vstop čimprej. — Ponudbe, v katerih je navesti starost ter plačilne pogoje — s prepisi spričeval, je nasloviti pod šifro:

W. V. 2164 Rudolf Mosse
Dunaj I.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Glus. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potlice itd.

Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakete, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči.

Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 x 200 s podobo cesarjevo in v velikosti cm 100 x 150 z monogramom.

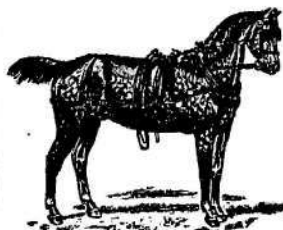
Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik Gorica, tekašiče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kov

čege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne branilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno založene pa po dogovoru.

Delež so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugnem uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekljeni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Regljische. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Prosive zahtevati listke!!

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nosilje, vsakovrstne okere, kolesarje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovednih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kabinjskega in hišnega orodja, pačij, štadlnikov po brezprimerno niskih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojlo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nosilijev v Gorici.

Posiljena žica za vinograde po najnižih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

Isplačava vsakemu, kdor dokazlje s potrditeljno najino nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju na 100 K blaga.

Prosive zahtevati listke!!